

Από Σημερινή 3.10.2021

Οι απαιτήσεις Ετσεβίτ το 1974, τα ψέματά του, και η συμπαιγνία των Βρετανών

Οι «αυτόνομες διοικήσεις»

Ο Τούρκος πρωθυπουργός των δύο βάρβαρων εισβολών στην Κύπρο τον Ιούλιο και Αύγουστο του 1974 Μπουλέντ Ετσεβίτ, μαζί με την πολυμελή κουστωδία του, συμφώνησε και συνεννοήθηκε για όλα μέχρι που θα έφθανε η γραμμή Αττίλα, με την βρετανική σοσιαλιστική κυβέρνηση Χάρολτ Γουίλσον , στις 17 Ιουλίου 1974 στο 10 Downing Street στο Λονδίνο. Η οποία συμφώνησε ότι το στάτους κβο είχε καταρρεύσει και έπρεπε να αντικατασταθεί...

Όμως, στον αμερικανό πρέσβη στην Άγκυρα οι Τούρκοι είχαν πει ψέματα ότι, η τουρκική κυβέρνηση είχε τρεις στόχους: Αποκατάσταση του Μακαρίου, ή διάδοχου του (βάση των συμφωνιών του 1960), αποχώρηση των ελλήνων αξιωματικών από την Εθνική Φρουρά και δημιουργία ασφαλούς διαδρόμου προς τη θάλασσα για την τουρκική κοινότητα. Το τρίτο βέβαια σήμαινε εισβολή!

Ο Σίσκο βρήκε τις απαιτήσεις Ετσεβίτ για δύο αυτόνομες κυβερνήσεις ακραίες

Τις πραγματικές του προθέσεις όμως σε λεπτομέρεια, ο Ετσεβίτ τελικά εξήγησε και στον αμερικανό απεσταλμένο Τζόζεφ Σίσκο που έφθασε στο Λονδίνο στις **18.7.1974.**

Στην πρωινή συνάντησή τους ο Ετσεβίτ του παρουσίασε συγκεκριμένες ιδέες, ορισμένες από τις οποίες **ταυτίζονταν με διχοτόμηση**, τις οποίες του ζήτησε να παρουσιάσει στους Έλληνες. Ο Σίσκο του είπε ότι έπρεπε να αποφευχθούν βεβιασμένες ενέργειες. Αυτό που χρειαζόταν ήταν διάλογος μεταξύ των ενδιαφερομένων, στο πνεύμα των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου. Ο Ετσεβίτ ζήτησε από τον Σίσκο να πάει στην Άγκυρα. Αλλά όχι το Σάββατο 20 Ιουλίου, διότι όπως είπε, θα συζητούσε η τουρκική βουλή Αυτό ήταν παραπλάνηση γιατί στις 20 ξεκίνησε η πρώτη εισβολή.

Στην απογευματινή συνάντηση, ο Ετσεβίτ ξεκαθάρισε στον Σίσκο: **δημιουργία δύο αυτόνομων προσωρινών κυβερνήσεων στην Κύπρο, μία για κάθε κοινότητα. Νέο νομικό καθεστώς θα δημιουργείτο με δύο προσωρινές κυβερνήσεις με τους εγγυητές της συνθήκης. Η τουρκική κοινότητα επίσης θα είχε ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα αεροδρόμια και λιμάνια, ή όλα να διοικούσαν από κοινού...**

Του είπε επίσης ότι **«τα Ηνωμένα Έθνη ίσως να μην ήθελαν να αναλάβουν το καθήκον της επίβλεψης γι' αυτό έπρεπε οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις να το αναλάβουν. Το πακέτο αυτό θα έθετε τις Ελληνο-Τουρκικές σχέσεις σε νέο**

επίπεδο». Παράλληλα διαβεβαίωνε τον Σίσκο ότι μια ειρηνική διευθέτηση ήταν προτιμητέα από μια στρατιωτική...

Ο Joseph Sisco βρήκε τις απαιτήσεις του Ετσεβίτ ακραίες και ότι οι μαξιμαλιστικές απαιτήσεις του χρειάζονταν μήνες διαπραγματεύσεων, αν μπορούσαν να τύχουν διαπραγμάτευσης...

Γενεύη Ι - Ενωπόγραφο έγγραφο για «δύο αυτόνομες διοικήσεις»

Η Διάσκεψη ξεκίνησε στις 25 Ιουλίου 1974 με επικεφαλής τον Τζέιμς Κάλλαχαν και την ομάδα του και των αξιωματούχων του ΟΗΕ Roberto Guyer και **Rémy Gorgé...**

Με την τουρκική και ελληνική αντιπροσωπία, που αποτελούσαν ο τότε υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Turan Güneş με τους συμβούλους του και ο τότε υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Γεώργιος Μαύρος με τους δικούς του.

Διάσκεψη Γενεύης Ι στο κέντρο ο τούρκος υπ.

Εξωτερικών **Turan Güneş**

Στις 30 Ιουλίου οι τρεις ΥΠΕΞ υπέγραψαν μια νερόβραστη διακήρυξη ότι, για να σταθεροποιηθεί η κατάσταση στην περιοχή της Δημοκρατίας που *ήλεγχαν αντίθετες στρατιωτικές δυνάμεις* (δεν ονόμαζαν τουρκικά στρατεύματα κατοχής), **κατέγραψαν κάποιες ενέργειες που έπρεπε να γίνουν κ.τ.λ., αλλά το κυριότερο: οι τρεις υπουργοί επεσήμαναν την έμπρακτη ύπαρξη στη Δημοκρατία της Κύπρου δύο αυτόνομων διοικήσεων, μία της ελληνοκυπριακής διοίκησης και μία της τουρκοκυπριακής, και ότι στην επόμενη τους συνεδρία, δίχως προκατάληψη, θα συζητούσαν τα προβλήματα που προέκυπταν από την ύπαρξη αυτών των αυτόνομων διοικήσεων.**

Και αυτά ενόσω α) ο ξεριζωμός και οι αγριότητες των τούρκων συνεχίζονταν και ο τούρκος υπ. Εξωτερικών απαιτούσε όπως δεν ονόμαζαν την Τουρκία ως «εισβολέας»!

22 Ιουλίου 1974 – Τα βρετανικά σχέδια πρότειναν διχοτόμηση ή ομοσπονδιακή λύση

Πριν όμως ξεκινήσει η Γενεύη Ι, στις 22 Ιουλίου ο James Callaghan ζήτησε και πήρε επειγόντως αξιολόγηση από το Φόρειν Όφισ ως προς τον προσανατολισμό «λύσης» που έπρεπε να ακολουθήσει σχετικά και με τα βρετανικά συμφέροντα. Το έγγραφο ετοιμάστηκε με μεγάλη βιασύνη και σημείωνε, ότι θα χρειαζόταν επεξεργασία. Όμως, το περιεχόμενό του είναι υψίστης σημασίας γιατί εκθέτει την βρετανική πολιτική για το κυπριακό από τον Ιούλιο του 1974, στο «Σχέδιο Ανάν» μέχρι σήμερα, και το δημοψήφισμα. Από τις εναλλακτικές λύσεις η Βρετανία ακολούθησε την **«Ανταλλαγή πληθυσμών εντός της Κύπρου: διχοτόμηση ή ομοσπονδιακή λύση»** την οποία υποστηρίζει μέχρι σήμερα μέσω της βρετανο-τουρκικής Δι-κοινοτικής, Δι-ζωνικής Ομοσπονδίας.

Η «λύση» αυτή υποστήριζε « την συγκέντρωση της τουρκικής μειονότητας στο βορειο-ανατολικό μέρος της νήσου, όταν η ντε φάκτο διχοτόμηση μπορούσε να δημιουργηθεί με την ανταλλαγή πληθυσμών, μια διαφορετικού είδους ανεξάρτητης Κύπρου, οι δύο κοινότητες ξεχωριστά θα απολαμβάνουν σημαντική αυτονομία, όμως η κάθε μια θα αντιπροσωπεύεται σε μια ομόσπονδη κυπριακή κυβέρνηση με εθνικές ευθύνες.» Προνοούσε και δημοψήφισμα υπό την αιγίδα του ΟΗΕ...

Το έγγραφο ήταν προσαρμοσμένο στις τουρκικές απαιτήσεις για ένα γεωγραφικό διαχωρισμό, και τη δημιουργία δύο συνιστωσών ομόσπονδων κρατών.

27 Ιουλίου 1974: Ο Γλαύκος Κληρίδης προς Βρετανό Ύπ. Αρμοστή: συμφωνεί με τον Ρ. Ντενκτάς, έτοιμος να διαπραγματευθεί ομοσπονδιακή λύση, την θεωρούσε και «ρεαλιστική και σταθερή»!

Γενεύη ΙΙ

Η δεύτερη Διάσκεψη στη Γενεύη ξεκίνησε στις **8 Αυγούστου** προεδρεύοντος και πάλιν του βρετανού Τζέιμς Κάλλαχαν. Πενταμελής, καθώς συμβαλλόμενα μέρη ήσαν και ο Γλ. Κληρίδης με τους συμβούλους του και ο R. Denktash με τους δικούς του. Οι ελληνοκύπριοι συμμετέχοντες ήσαν: Γλ. Κληρίδης, Μιχαλάκης Τριανταφυλλίδης, Τάσσος Παπαδόπουλος, Κρίτων Τορναρίτης και Πολύβιος Πολυβίου. Ο μόνος επιζών σήμερα είναι ο τελευταίος.

Ο γεωγραφικός διαχωρισμός – τουρκικές απαιτήσεις για αυτόνομες περιοχές

Το βράδυ της 9ης ώρα 10.μ.μ. ο Κάλλαχαν ανέπτυξε στον προεδρεύοντα της Δημοκρατίας Γλ. Κληρίδη και τον υπουργό Δικαιοσύνης Μιχαλάκη Τριανταφυλλίδη, τις τουρκικές απαιτήσεις για μεγάλες αυτόνομες περιοχές και, παρ' όλο που ο Κληρίδης δεχόταν διοικητικό ομόσπονδο σύστημα, κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να το πουλήσει στον κόσμο στην Κύπρο, του είπε...

Δυστυχώς για 47 χρόνια η δική μας πλευρά αντί να απαιτεί και να συζητεί την ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ από την τουρκική κατοχή, διαπραγματεύεται την αποδοχή των τουρκικών απαιτήσεων βάση των σχεδίων Δρ. Νιχάτ Ερίμ για επανάκτηση ολόκληρης της Κύπρου. Μέσω της βρετανο-τουρκικής ΔΔΟ με μεσάζοντες τους συνένοχους της τραγωδίας της νήσου Βρετανούς.

Συμπληρωματικές πληροφορίες

11.2.1974 – Η ελληνική πρεσβεία (Λονδίνο) ανησυχούσε, για το τουρκικό αίτημα για «ομοσπονδία». Η τουρκική κυβέρνηση είπε στους αμερικανούς ότι ο στόχος της πάντα ήταν «**μια ομόσπονδη λύση**».

13 Φεβρουαρίου - Ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών Turan Guner εξήγησε στον βρετανό πρέσβη στην Άγκυρα, ότι ένα «ομόσπονδο σύστημα» στην Κύπρο θεωρείτο από την Άγκυρα όχι ως μια συνταγματική διευθέτηση, αλλά ως μια κατάσταση στην οποία η τουρκική κοινότητα, ποτέ ξανά δεν θα θεωρηθεί ως μειονότητα αλλά ισότιμη με τους Έλληνες.

27 Φεβρουαρίου - Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος σε δήλωσή του σε βέλγο δημοσιογράφο 20.2.1974: «**Οι τουρκικές απαιτήσεις θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε πολιτική και γεωγραφική διχοτόμηση**». Ο τούρκος συνταγματολόγος κ Ινχάν παραδέχθηκε στον βρετ. Ύπ. Αρμοστή τον τουρκικό στόχο: **ένα δικοινοτικό ομόσπονδο κράτος λόγω του ότι δεν έχουν εμπιστοσύνη στις Συνθήκες του 1960. Η ομοσπονδία δεν μπορεί να δουλέψει δίχως γεωγραφική βάση.**

8 Απριλίου - Ο Ετσεβίτ: «**διαρκή λύση στα πλαίσια ενός ανεξάρτητου ομόσπονδου κράτους**».

19 Ιουνίου - Βρετανός Ύπατος Αρμοστής Στίβεν Όλβερ : «Ο Ρ. Ντενκτάς πάντα είχε βλέψεις για μια ανεξάρτητη **αυτόνομη διοίκηση** και δούλεψε σκληρά τα τελευταία έξι χρόνια για να το κατορθώσει».

4 Ιουλίου – Ο Ντενκτάς διαβεβαίωσε τον βρετανό Ύπατο Αρμοστή ότι «οι δύο συνταγματολόγοι είχαν κατορθώσει αρκετή πρόοδο. Η ελληνική πλευρά δέχθηκε την

αρχή των ξεχωριστών δήμων. Το θέμα βρισκόταν υπό συζήτηση κάτω από τον τίτλο «περιοχή αυτονομίας».

10 Ιουλίου - Η κυπριακή Υπάτη Αρμοστεία στο Λονδίνο παραδίδει στο Φόρεϊν Όφισ υπόμνημα με τίτλο «**Ανεφάρμοστη η ομοσπονδία**». Παρόλα ταύτα δέστε που βρισκόμαστε σήμερα...

Από το 10^ο μου βιβλίο «**Διζωνική vs Δημοκρατία – η διζωνική εκτέλεση της Κυπριακής Δημοκρατίας 1955-2019**» Λεμεσός 2019.

Σχετικά τα άρθρα μου στην «Σημερινή»

11.1.2017 «Το σκηνικό επαναλαμβάνεται...»

<http://www.sigmalive.com/simerini/politics/395154/to-skiniko-epanalamvanetai>

10.9.2015 Οι πραγματικές προθέσεις του Λονδίνου

<https://simerini.sigmalive.com/article/2015/9/10/oi-pragmatikes-protheseis-tou-londinou/>

Φανούλα Αργυρού

Ερευνήτρια/δημοσιογράφος

International Committee of the Red Cross within the shortest time possible.

4. The three Foreign Ministers, reaffirming that Resolution 353 of the Security Council should be implemented in the shortest possible time, agreed that within the framework of a just and lasting solution acceptable to all the parties concerned and as peace, security and mutual confidence are established in the Republic of Cyprus, measures should be elaborated which will lead to the timely and phased reduction of the number of armed forces and the amounts of armaments, munitions and other war material in the Republic of Cyprus.

5. Deeply conscious of their responsibilities as regards the maintenance of the independence, territorial integrity and security of the Republic of Cyprus, the three Foreign Ministers agreed that negotiations, as provided for in Resolution 353 of the Security Council, should be carried on with the least possible delay to secure (a) the restoration of peace in the area and (b) the re-establishment of Constitutional Government in Cyprus. To this end they agreed that further talks should begin on 8 August, 1974 at Geneva. They also agreed that representatives of the Greek Cypriot and Turkish Cypriot communities should, at an early stage, participate in the talks relating to the Constitution. Among the constitutional questions to be discussed should be that of an immediate return to constitutional legitimacy, the Vice-President assuming the functions provided for under the 1960 Constitution. The Ministers noted the existence in practice in the Republic of Cyprus of two autonomous Administrations, that of the Greek Cypriot community and that of the Turkish Cypriot community. Without any prejudice to the conclusions to be drawn from this situation, the Ministers agreed to consider at their next Meeting the problems raised by their existence.

6. The three Foreign Ministers agreed to convey the contents of this Declaration to the Secretary-General of the United Nations and to invite him to take appropriate action in the light of it. They also expressed their conviction of the necessity that the fullest co-operation should be extended by all concerned in the Republic of Cyprus in carrying out its terms.

SECRET 91

Done in duplicate at Geneva the Thirtieth Day of July, 1974, in the English and French languages, both texts being equally authoritative.

Minister of Foreign Affairs, Greece GEORGE MAVROS	Minister of Foreign Affairs, Turkey T. GUNES
Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland JAMES CALLAGHAN	

Τα κέρδη της κατοχικής Τουρκίας στην Γενεύη 1 μετά την πρώτη εισβολή και καθώς η εισβολή συνεχιζόταν επί του εδάφους. Απόσπασμα από τη Διακήρυξη με τίτλο « **DECLARATION BY THE FOREIGN MINISTERS OF GREECE, TURKEY AND THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND**» με υπογραφές των υπουργών Εξωτερικών των τριών «εγγυητριών δυνάμεων» που σφράγισε την Γενεύη 1 αναγνωρίζοντας την ύπαρξη στην Κυπριακή Δημοκρατία δύο αυτόνομων Διοικήσεων. Πριν την δεύτερη εισβολή...

Εκδόθηκε στη αγγλική και γαλλική γλώσσα στις 30.7.1974